

Бекітемін:
«Әсем» бөбекжай
балабақша меңгерушісі
_____ Ә.Т.Дөнен

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы (балабақша)	«Әсем» бөбекжай балабақша				
Топ/сынып	Мектепалды даярлық				
Тобы, топтың реттік саны, атауы	«Қыран» тобы Бала саны 25				
Балалардың жасы	5-6 жасар балалар				
Педагогтің аты- жөні	Тоғызбаева Жақсыгүл				
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	31.10-04.11.2022				
Апта күндері	<i>Дүйсенбі</i>	<i>Сейсенбі</i>	<i>Сәрсенбі</i>	<i>Бейсенбі</i>	<i>Жұма</i>
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. (қарым-қатынас іс-әрекеті)				

Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Күз мезгілінде болатын мерекелер жайлы ақпарат беру; ата-аналарды балалары жайлы мазалап жүрген сұрақтарына жауап беру.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	"Бөлме өсімдіктеріне күтім жасау". Мақсат-міндеттер. Өсімдіктерді таза ұстау әдістері туралы бұрын алған білімдерін нақтылау, балаларға сыртқы түріне, құрылымына назар аудара отырып, өсімдіктен шаңды кетіру әдісін таңдауға үйрету. (еңбек іс-әрекеті, қарым-қатынас іс-әрекеті)	"Жабық өсімдіктерге бүріккіш пистолеттен су бүрку". Мақсат-міндеттер. Жаңа еңбек дағдыларын үйрету; балалардың ұғымында жапырақтарға ылғалдың қажеттілігі туралы түсінігін бекіту; өсімдіктерге ұқыпты қарауды тәрбиелеу. Оларды суару қажеттілігін өз бетінше анықтауға үйрету (топырақтың түсі мен күйіне, өсімдіктің пайда болуына байланысты), суару техникасын еске	"Асхана бойынша кезекшілік". Мақсат-міндеттер. Балаларды кезекші міндеттерін өз бетінше және адал орындауға үйрету. Қолды мұқият жуу, кезекшінің киімін кию, үстелді дұрыс қою, тамақтанғаннан кейін ыдыстарды тазалау. Еңбек дағдыларын дамыту, үстелді жабдықтауда тәртіпсіздікті көре білу. Ортақ игілік үшін, ниеттеніп еңбектенуге тәрбиелеу. (еңбек іс-әрекеті, қарым-қатынас іс-әрекеті)	"Шешіну бөлмесінің шкафындағы тәртіп". (тәрбиешінің көмекшісімен бірге) Мақсат-міндеттер. Балаларды жеке киім шкафтарында тәртіпті сақтауға үйрету: шкафты киім мен аяқкиімнен босату, сөрелерді дымқыл шүберекпен сүрту және киімді орнына мұқият бүктеу. Еңбекқорлықты, тәртіпті байқауға, ұжымда тату-тәтті еңбек етуге үйрету. (еңбек іс-әрекеті, қарым-қатынас іс-әрекеті)	"Кір сүлгілерді ауыстыру". Мақсат-міндеттер. Еңбекке деген тұрақты қызығушылықты сақтау, тапсырманы мұқият орындауға ұмтылу. Сүлгіні жеке ұяшыққа іліп қояды үйрену. Ниетін тәрбиелеу еңбек етуге, ересектерге көмектесу. (еңбек іс-әрекеті, қарым-қатынас іс-әрекеті)

		түсіру. (еңбек іс-әрекеті, қарым-қатынас іс- әрекеті)			
	Үстел үсті ойыны «Бауда әлде бақшада?» Мақсат-міндеттер. Балаларға көгөністер мен жемістердің қайда өсетінін атап айтқызу, ажырата білуге үйрету. (қазақ тілі, қарым-қатынас іс-әрекеті, зерттеу іс-әрекеті) "Домино" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер. Баланың топтамалар жайлы білімдерін дамыту, пысықтау; сәйкес заттың бейнесін тауып дұрыс атауға, оның	Саусақ жаттығуы М. Әлімбаев "Он саусақ". Жалғыз саусақ тіпті де, Ұстай алмас жіпті де. Екі саусақ бірікті Ине қолға ілікті. Үш саусағым орамды Жүгіртеді қаламды ... Өнерлі екен он саусақ! Қала салсақ, жол салсақ ... (қарым-қатынас іс-әрекеті)	«Суреттер құрастыру» Мақсат-міндеттер. Балаларға ұсақ суреттерден бір мазмұнды сурет құрастыруды үйрету, әңгіме құрастыра білу, тіл байлығын, ой-өрісін дамыту, әртүрлі мазмұнды суреттер құрастыруға балалардың қызығушылығын арттыру. (танымдық іс-әрекеті, қарым-қатынас әрекеті)	Үстел үсті ойыны. «Төртінші не артық?». Балаларға 4 сурет беріледі, бала артық суреттің атауын атайды. Мысалы: етік, күртеше, малақай, гитара. (танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, қазақ тілі)	Еркін ойындар Мақсат-міндеттер. Балаларда ересек адамның көмегімен ойын үшін ыңғайлы орынды тандау, ойын ортасын ұйымдастыру қабілетін қалыптастыру.

	атқаратын қызметі жайында бір сөйлемді құрастыруға дағдыландыру; қабылдау, зейін, ойлау қабілеттері, қолдың ұсақ моторикасын жетілдіру. Ойын шарты. Суреттері сәйкес келетін карточкалардың біріне қатарлап тізіп қою, кім бұрын барлық карточкаларын қояды, сол жеңіп шығады. Қажетті құралдар: бірдей қос суреттер, әртүрлі объектілердің бейнеленген көлемдері 5×6 см карточкалар. (танымдық іс-				
--	--	--	--	--	--

	әрекет, зерттеу іс-әрекеті)				
Таңертенгі жаттығу	1. "Қанат қағып қарлығаштай" жаттығуы. Б.қ. - аяқты сәл алшақ қойып, қолдарын төмен түсіріп тұрады. 1 - "Қолымызды созайық" деп қолдарын асықпай алдыға созып айқастыру; 2 - "Қарлығаштай қанат артқа қағайық" деп артына созып айқастыру; 3 - "Биікке қанат қағайық" деп жоғары көтеріп айқастыру; 4 - "Ақырын жерге қонайық" деп алдыға еңкейіп, қолдың білезігін сілкілеу (3 рет). 2. "Сағат тіліндей қозғалайық". Б.қ.- аяқты сәл алшақ қойып, қолдарын төмен түсіріп тұрады. "Қозғалып сағат тіліндей" деп төмен еңкею, "Қанат қағайық оң жаққа" сөзімен денені оң жаққа, "Қанат қағайық сол жаққа" деп сол жаққа, содан кейін "Қанат қағайық тоқтамай" деп денені кезек-кезек үздіксіз қозғау. Әр жаққа 2 реттен қозғап, жаттығуды орындау. 3. "Билетейік аяқты" жаттығуы. Б.қ. - аяқты сәл алшақ қойып, қолдарын төмен түсіріп тұрады. ""Билетейік аяқты" сөзімен екі аяқты кезек алға қою. Әр жаққа 2 реттен жаттығуды орындау. (мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет, дене шынықтыру)				
Таңғы ас	Гигиеналық дағдылар Мақсат-міндеттер: балалардың назарын тағамға аудару; тамақтану мәдениеті бойынша баламен жеке жұмыс; этикет ережесі. Көркем сөз Тағы міне, таң атты, Дайын дәмді тағамдар. Үлпілдеген тиінге, Жарып берем жаңғақты.				

	Қою сүтті беремін, Мысық пенен күшікке. Түлкіге қою айран, Тышқанға дәндер салам. Ақ қоянға тәтті нан, Тосап беремін араға. Таңғы ботқа береміз, Бақшадағы балаға. (мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балаларға эмоционалды жағымды көңіл-күй мен ұйымдастырылған іс-әрекетіне мотивациялық дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Кел, балалар, күлейік, Күлкіменен түлейік! Қабак түйген не	"Бұл қандай құс?" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер. Балаларды құстарға тән белгілері бойынша сипаттауға және оларды сипаттама арқылы тануға үйрету. Барысы. Жүргізуші құстардың әдеттерін бейнелейді және олардың белгілерін сипаттайды, балалар жүргізушінің жасырып отырған құсын табады.	"Мысық пен тышқан". Тышқан қашты мысықтан, (еденде саусақтарымен кашуды көрсетеді) Қатты, қатты жүгірді. (жылдам жүгіреді) Орын тапты қуыстан, (екі қолының саусақтарын айкастыра жұдырықтайды) Зәресін мысық ұшырды. Қарады мысық тесіктен, (көздерімен жан-жакқа қарайды)	«Жұбын тап». Мақсат-міндеттер. Балалардың ақыл-ойын, тілін дамыту, зейінді болуға тәрбиелеу. Ойын атрибуттары. Жемістер мен көгөністерге байланысты текшелер. Ойынның барысы. Ойынға 3-4 бала қатысуға болады. Балалар суреті бар текшелерді (доминоны) бөліп алады да, ойынды	Үстел ойыны. «Сурет бойынша жинастыр». Мақсат-міндеттер. Танымдық қабілеттерін дамыту. (қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)

	керек, Көңілді боп жүрейік! Кел, балалар, күлейік! Күлкіменен түлейік! Күлкі көңіл ашады, Күліп өмір сүрейік! (қарым-қатынас іс-әрекеті)	(қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)	Тышқанға "Бері шық," - деді. (қабағын түйеді) Еденді ұрды «Тук-тук» деп, (айқасқан жұдырығымен еденді ұрады) Тырналады, кетпеді. (еденді тырналайды) Былай-былай тартады. (айқасқан жұдырығын екі жаққа тартады) Бұза алмады қамалды. Амалы құрып мысықтың, Үйіне қарай қайтады. Қуанып тышқан есікті, (айқасқан жұдырығына қарап үрлейді) Жәй ғана кеп үрледі. «Алақай, есік ашылды», - деп, (қолдарын айқара ашады) Ініне қашып үлгерді.	бастайды. Аталған бала бірінші болып текшені қояды, қалған балалар қойылған суретке байланысты өздерінде бар текшелерді ретімен қояды. Кімнің қолындағы текше бұрын бітсе, сол жеңеді. (танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, қарым-қатынас іс-әрекеті)	
--	--	--	---	---	--

			(еденде қайта жүреді) (қарым-қатынас іс- әрекеті, дене шынықтыру)		
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	Сауат ашу негіздері "[т] дыбысы және Тт әрпі, әріп таңбасын жазу." Қазақ тілі Үй жануарлары және төлдері. "Жеті лақ" ертегісін әңгімелеу. Дене шынықтыру "Бірнеше қатарға тізілу" Қоршаған ортамен таныстыру "Қияр қалай өсіп шығады"	Сауат ашу негіздері "[т] дыбысы және Тт әрпін қайталау, әріп таңбасын жазу". Математика негіздері Суретші нені бейнеледі? Музыка "Өн салайық" Сөйлеуді дамыту "Күз көрінісі"	Математика негіздері "Суретші нені бейнеледі?" пысықтау Қазақ тілі К-Г дыбыстары (артикуляциясы, тіл ұстарту, сөздердегі дыбыстардың орнын табу) мен әріптері (атау, жазу негіздері). Дене шынықтыру "Бірнеше қатарда эстафета ойындары" Көркем әдебиет "«Үш дос» қазақ халық ертегісінің қойылымы".	Математика негіздері "Көліктер қай жақтарға бағыттайды?" Сөйлеуді дамыту "Күз көрінісі" пысықтау Музыка "Ұшағым" Қоршаған ортамен таныстыру "Адамның қысқа дайындығы"	Сауат ашу негіздері "[у] дыбысы және Уу әрпі, әріп таңбасын жазу". Мүсіндеу "Күзгі саябақ" Дене шынықтыру "Ішпен еңбектеу" Көркем әдебиет "«Үш дос» қазақ халық ертегісінің қойылымын пысықтау".
2- таңғы ас	Тағамның атауын есте сақтауға, тазалыққа бейімдеу. "Тәбетіміз ашылды, ас болсын!" (мәдени-гигиеналық				

	дағдылар, сөйлеуді дамыту, көркем сөзді қайталау)				
Серуенге дайындық	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге ойын жабдықтарын іріктеу; балалармен жеке әңгімелесулер; шалбарын, бас киімі мен бәтеңкесін реттілікпен киюін қадағалау. (мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес іс-әрекет)				
Серуен	Торғайдың күз мезгіліндегі тіршілігін бақылау. (қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер. Торғай туралы білімдерін бекітуді жалғастыру; күздің келуімен құстардың мінез-құлқындағы өзгерістерді көруге үйрету; зейін мен жадын белсендіру. Ересек адамдармен бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары: ағаштарды емдеу үшін жұмыс күшін	Көгершіндерді бақылау. (қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер. Құстар әлемі туралы білімдерін бекітуді жалғастыру; құстардың немен қоректенетінін және олардың қай жерде тұратындығын, адамның оларға қалай қамқор болатынын, жабайы көгершіндердің «Қызыл кітапқа» не үшін енгізілгенін нақтылау. Зерттеу. Көгершін	Теректі бақылау. (қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер. Күзгі терек туралы түсінік қалыптастыру. Зерттеу. Лупа арқылы жаңа түскен жапырақты қарау. Ересек адамдармен бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары: жапырақтарды үйінділерге жинау және ауланы тазарту. Мақсат-міндеттер. Топпен жұмыс істеуге ұмтылуға	Маусымдық өзгерістерді бақылау. (қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер. Табиғат құбылыстары туралы түсініктер қалыптастыру; күн туралы білімдерін бекіту. Ересек адамдармен бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары: ауланы қоқыстардан тазарту. Мақсат-міндеттер. Орындалған	Жаяу жүргіншілерді бақылау. (қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер. Жолдың жаяу жүргіншілерге арналған бөлігі, жол ережелері туралы білімдерін бекіту. Ересек адамдармен бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары: гербарий жасау үшін әдемі жапырақтарды жинау; ағаштардың тамырына түскен жапырақтарды тырнауышпен

	ұйымдастыру. Мақсат-міндеттер. Ағаштар мен бұталарға дұрыс көмек көрсетуді үйрету; адал еңбектенуге тәрбиелеу. Қимыл-қозғалыс ойындары. (дене шынықтыру) "Құстар". Мақсат-міндеттер. Белгі бойынша әрекеттерді орындауды үйрету. Өзіндік еркін ойын әрекеттері, далаға алып шығатын материалдармен ойындар. "Жалауша". (дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер. Заттарды құлатпай жылан сияқты жүруге үйрету.	мен тоқылдақты салыстыру. Ересек адамдармен бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары: балабақша аумағында жемшашарларды ілу. Мақсат-міндеттер. Еңбек әрекеттерін орындауға үйрету. Қимыл-қозғалыс ойындары. (дене шынықтыру) "Ұшу, секіру, жүзу". Мақсат-міндеттер. Балаларды жүгіруге жаттықтыру; балықтар, құстар, жануарлардың аттарын бекіту. Өзіндік еркін ойын әрекеттері, далаға алып шығатын материалдармен ойындар: "Кеглді құлат" (дене	тәрбиелеу. Қимыл-қозғалыс ойындары. (дене шынықтыру) "Бағбандар", "От жағушылар". Мақсат-міндеттер. Педагогтың белгісі бойынша жүгіру іскерліктерін жетілдіру. Өзіндік еркін ойын әрекеттері, далаға алып шығатын материалдармен ойындар: бір аяқпен секіру. (дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер. Күшпен итеріліп, аяқпен нық түсуді жетілдіру.	жұмысқа сүйсініп, қуануға үйрету. Қимыл-қозғалыс ойындары. (дене шынықтыру) "Үйсіз қоян". Мақсат-міндеттер. Бір-біріне соқтығыспай жүгіру жаттығулары, ептілікке және төзімділікке тәрбиелеу. Өзіндік еркін ойын әрекеттері, далаға алып шығатын материалдармен ойындар: тепе-теңдікті дамытуға арналған жаттығулар. (дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер. Дене қимылдарын жетілдіру.	тырналау. Мақсат-міндеттер. Табиғатқа деген құрмет сезімін тәрбиелеу. Қимыл-қозғалыс ойындары. (дене шынықтыру) "Бағдаршам". Мақсат-міндеттер. Ептілікті дамыту; бағдаршамның мағынасы туралы білімдерін бекіту. Өзіндік еркін ойын әрекеттері, далаға алып шығатын материалдармен ойындар: қозғалыстарды дамыту. (дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер. Заттарды қашықтыққа лақтыру дағдыларын бекіту.
--	---	---	--	---	--

		шынықтыру) Мақсат-міндеттер. Допты нысанаға лақтыруды үйрету; дәлдікті, зейінді дамыту.			
Серуеннен оралу	Балалардың жүйелі түрде жылдам шешіне білу, киімдерді шкаф сөрелеріне ұқыпты орналастыра білу қабілеттерін жетілдіру. Жеңдерін түріп, қолдарын сабындап, суды жан-жаққа төкпей, тазарғанша жуа білу дағдысын дамыту. Айнаның алдында беті мен үстін бақылап, шашын тарап, асқа толық қанды дайын түрінде келуге машықтандыру. (мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)				
Түскі ас	Гигиеналық дағдылар Мақсат-міндеттер: балалардың назарын тағамға аудару; тамақтану мәдениеті бойынша баламен жеке жұмыс; этикет ережесі. Көркем сөз Тағы міне, таң атты, Дайын дәмді тағамдар. Үлпілдеген тиінге, Жарып берем жаңғақты. Қою сүтті беремін, Мысық пенен күшікке. Түлкіге қою айран, Тышқанға дәндер салам. Ақ қоянға тәтті нан, Тосап беремін араға. Таңғы ботқа береміз,				

	Бақшадағы балаға. (мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)				
Күндізгі ұйқы	Балалардың ұйқысына қолайлы жағдай жасау.				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	"Мейірімді мысық" (белді бүгіп, басты жоғары көтеру). Жалпақтабандықтың алдын алу мақсатында денсаулық жолдарымен жүру. Алған білімдерін бекітіп, мәдени-гигиеналық дағдыларын орындау. (мәдени-гигиеналық дағдылар, дене шынықтыру)				
Бесін ас	Гигиеналық дағдылар Мақсат-міндеттер: балалардың назарын тағамға аудару; тамақтану мәдениеті бойынша баламен жеке жұмыс; этикет ережесі. Көркем сөз Тағы міне, таң атты, Дайын дәмді тағамдар. Үлпілдеген тиінге, Жарып берем жаңғақты. Қою сүтті беремін, Мысық пенен күшікке. Түлкіге қою айран, Тышқанға дәндер салам. Ақ қоянға тәтті нан, Тосап беремін араға. Таңғы ботқа береміз, Бақшадағы балаға. (мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)				
Балалардың дербес әрекеті (баяу	Дидактикалық ойын.	Дидактикалық ойын.	Дамытушы жаттығу.	Дидактикалық ойын.	Логикалық ойын. "Бұл бұрын не

қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	"Не артық?" Мақсат-міндеттер. Жемістер мен көгөністер жайындағы балалардың білімдерін пысықтау; жемістер мен көгөністерді сақтау ережелерін игерту; ойлау, елестету, зейін қабілеттерін дамыту; достық қарым-қатынас құруға ынталандыру. Шарты. Жүргізуші бір топтамаға қатысты және оған жатпайтын заттарды атайды (көрсетеді), ойыншылар артық затты атау керек. (қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті) Сюжетті-рөлдік	"Сабағы мен тамыры". Мақсат-міндеттер. Балалардың көгөністердің өсуі, пісуі, өнуі туралы білімдерін нақтылау; достық қарым-қатынас құру іскерлігін, зейін мен есте сақтау қабілетін дамыту; зияткерлікті дамыту, достыққа тәрбиелеу. Құралдар. Көгөністердің үлестірмелі сурет-карточкалары. Шарты. Балалар қолдарына түскен көгөністердің суреттеріне қарап, олардың топырақ үстінде, әлде топырақ астында өсіп, өнетіні туралы айтулары керек. Балалар өз	"Қанша және қандай айырмашылықтары бар?" Мақсат-міндеттер. Балалардың қабылдау, зейін, ойлау қабілеттерін дамыту; зеректікке, байқағыштыққа тәрбиелеу. Құралдар. Суреттер жұптары (екінші суретте бірінші суретке қарағанда, бірден байқалмайтын бірнеше өзгерістер болады). Шарты. Педагог балаларға бірінші суретті көрсетіп, содан соң оған ұқсас екінші суретте көруді ұсынады. Балалар екінші суретте біріншіге қарағанда не өзгергенін айтады,	"Сөздер тізбегі". Мақсат-міндеттер. Балалардың сөздік қорын байыту, ой шапшаңдығын, зейінін дамыту; өзара жағымды қатынастарды нығайту. Шарты. Педагог балаларға қандай сала туралы сөздерді құрастыратындарын айтады. Осы жағдайда "Отбасы" тақырыбы. Педагог "Отбасы" ұғымына байланысты сөздің бірін айтып, кезекті келесі отырған балаға береді. Сөзді дәл уақытында таба алмаған бала, өнерін көрсетеді. (қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-	болған?" Мақсат-міндеттер. Балалардың қоршаған заттар мен құбылыстар жайында, адамның тұрмыс-тіршілігі, жануарлардың тіршілігі жайындағы білімдерін тиянақтау; логикалық ойлау, есте сақтау, елестету қабілеттерін дамыту; тапқырлыққа, ұғымталдыққа тәрбиелеу. Құралдар. Заттық суреттер немесе мнемокарточкалар болуы мүмкін. Педагог тапсырмаларды сөз арқылы ғана да беруі мүмкін. Шарты. Балалар педагог суретте көрсетілген
---	---	--	--	---	--

	ойын. "Жемістер мен көгөністер" дүкені. Мақсат-міндеттер. Балалардың "Жемістер мен көгөністер" дүкені жөніндегі ұғымдарын тиянақтау; сатушы мен сатып алушы рөлдеріндегі әрекеттерді игерту; достық қарым-қатынасқа, қоғамдық тәртіп ережелеріне тәрбиелеу. Құралдар. Сөрелер, жемістер мен көгөністердің нақпіндері, түрлі пішінді себеттер, ойыншық смартфондар, төлем карточкалары, сөмкелер, қаражат қағаздары. Шарты. Педагог дайындық жұмысы	жауаптарын құрастырып, көгөністерді екі топтамаға жинайды: сабағында және тамыр арқылы пісетін көгөністер. Балалар екі топтаманы жинауы мүмкін. Топырақ астында пісетін көкөністерді атайды: сәбіз, шалқан, қызылша, картоп, пияз. Топырақ үстінде пісетін көгөністерді атайды: қияр, қызанақ, баялды, бұрыш, қырыққабат. (қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекет) Сюжетті-рөлдік ойын. "Дәріхана".	айырмашылықтарын табады. (қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті) Сюжетті-рөлдік ойын. "Жанармай бекеті". Мақсат-міндеттер. Балалардың жанармай бекеті жайындағы ұғымдарын нақтылау; жанармай құюшы, есепші, дүкенде құрал-жабдық сатушы жөнінде білімдерін кеңейту, тиянақтау; сыпайылыққа, жауапкершілікке, төзімділікке, еңбекқорлыққа тәрбиелеу. Құралдар. Жанарамай бекеті	әрекеті) Сюжетті-рөлдік ойын. "Киімдер" дүкені. Мақсат-міндеттер. "Киімдер" дүкені, киім сатушы жұмысының ерекшелігі жөніндегі балалардың ұғымдарын тиянақтау; сатушы мен сатып алушы рөлдеріндегі әрекеттерді игерту; жағымды қарым-қатынастарға, қоғамдық тәртіп ережелеріне тәрбиелеу. Құралдар. Сөрелер, қораптар, ілмектер, киім үлгілері (көрнекілік қуыршаққа арнайы тігілген); ойыншық смартфондар, төлем	оқиғаны сипаттап, оқиғаның алдында қандай логикалық құбылыстардың болғанын болжап айту керек. Педагог ойын шартын балаларға былай түсіндіруі мүмкін: "Мен атаған (көрсеткен) жанды немесе жансыз объект, құбылыс осыдан бұрын не (кім) болған? Атайықшы." Педагог ұсынатын сөздер мен сөз тіркестері: сары жапырақ жазда; қыстағы дала мұз айдыны; ересек адам; нан; қыстағы қар жауыны; қаз; жылқы; күндіз мезгілі; қасқыр; үй ғимараты; үлкен емен ағашы; терезе бетіндегі
--	--	--	---	---	---

	ретінде балалармен дүкенге саяхатты ұйымдастыруы мүмкін. Балалар дүкеннің суретін, бейнежазбаны көрсетіп, "тауар" сөзінің мағынасын, жемістер мен көгөністерді сақтау үшін түрлі ережелерді ұстану керектігі жайлы түсіндіреді. Сатушы өз қалауы (немесе санамақ) бойынша тағайындалады, сатып алушылар қолдарына қажетті құралдарды алып (карточка, қаражат, смартфон), ойын барысында қолданады. Сатушы тауарларды сөрелерге орналастырады,	Мақсат-міндеттер. Балалардың дәріхана қызметкерлері (фармацевт, провизор) мамандықтары жайында ұғымдарын тиянақтау; нәтижелі қарым-қатынастарға, жауапкершілікке, сыпайылыққа тәрбиелеу. Құралдар. Дәрі-дәрмектердің модельдері. "Дәріхана" сөмкелері; ақ халаттар, төлемді қамтамасыз ететін карточкалар мен қаражаттың орнына қолданылатын таңбалауыштар. Шарты. Педагог балалармен дәріханада қызмет ететін мамандар жөнінде әңгімелеседі.	жазуы; жанармай құятын орын, автомобиль бағанасы мен шланг жасанды пішіндері; рульдер, машиналардың жанармай бактарының жасанды модельдері; автомобильдерге арналған дөңгелектер. Машинаның автобагі орнына шырынның бос тетрапакетін жіпке байлап, иыққа іліп алуға болады. Шарты. Педагог жанармай бекетінің қызметі жөнінде, осында еңбек ететін жанармай құюшы, есепші, көлік жабдықтарын сатушы сияқты мамандар туралы суреттер мен	карточкалары, сөмкелер, қаражат қағаздары; қуыршақтар. Шарты. Педагог дайындық жұмысын ретінде балалармен дүкенге саяхатты ұйымдастыруы мүмкін. Балалар дүкен жайында суретті, бейнежазбаны көрсетіп, "тауар" ұғымына киімдер де жататынын, киімдердің түрлері (сырт киім, үстіге киілетін киім, іш киім)сыртқы, болатыны жайында түсіндіреді. Киімдердің үтіктеліп, әдемі күйінде сатып алушы алдына ұсынылуы керектігін айтады.	оюлар; дән масағы; балапан; көктемде жылғалардан аққан су; сары жапырақтар жауыны; таңертеңгі мезгіл; түлкі; орындық; адамдардың арасындағы достығы алдында; ірімшік, т.б.. (қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті) Театрландырылған қойылым. "Түлкі мен қасқыр" ертегісі. Мақсат-міндеттер. Балалардың естерінде әйгілі ертегінің мазмұнын жаңғырту, есте сақтау, ой-қиял, эмоциялық, пантомимикалық,
--	--	--	---	--	---

	бағаларын анықтап, сатып алушыларға тауардың ұтымды жақтарын айтып, оны сатады. Педагог диалогтарда әдептілік ережелерінің сақталуын, ойыншылар арасында сөйлеу тізбектерін реттейді, тиянақтау сұрақтарын қояды. Ойынның соңында қорытынды жасауға болады: тауарларды жақсы күтсе, сақтаса, олар бұзылмай, сапасы сақталып, жақсы сатылады; дүкендерде сатушы мен сатып алушы сыпайы сөздерді қолданып, әдептілік ережелерін ұстанулары тиіс; сатушының еңбегін	Балалар фармацевт, провизор сияқты мамандардың міндеттерін, дәріханада қандай дәрі-дәрмектер мен медициналық көмек жасау үшін қандай құралдардың сатылатынын анықтайды. Балалар дәріханашы мен провизор рөлдерін кімнің ойнайтынын анықтайды, қалғандары тұтынушылар болады; өздеріне қажет киім және құралдарды алып, орындарына барады. Педагог тұтынушылар дәріханаға келіп, ойынды бастайтынын айтады. Алғашында педагог	бейнежазбалар негізінде әңгіме өткізеді. Балалар жанармай бекетінде кім қандай қызмет атқаратын анықтап (санамақ арқылы), өздеріне қажет киімдер мен құралдарды алып, орындарына барады. Педагог диалогтарда әдептілік ережелерінің сақталуын, ойыншылар арасында сөйлеу тізбектерін реттейді, ойыншыларға іс-әрекеттерін анықтайтын сұрақтарды қойып жүреді, өзі де қатысуы мүмкін. Бұндай амал ойын желісінің одан ары жалғасуына үлес қосады.	Сатушылар (санамақ арқылы) өз қалаулары бойынша тағайындалады, сатып алушылар қолдарына қажетті құралдарды алып (карточка, қаражат, смартфон), ойын барысында қолданады. Сатушы тауарларды өз орындарына орналастырып, бағаларын анықтап, сатып алушыларға киім үлгілерінің ұтымды жақтарын айтып, оларды сатады. Ойынды ұйымдастыруда киімді өлшейтін орынды да ескеру керек. Балалар өз қуыршақтарын алып, белгілі жерде киім кигізіп жатады. Педагог диалогтарда	қатынастық қабілеттерін дамыту. Құралдар. "Түлкі мен қасқыр" ертегісіне қатысатын кейіпкерлердің киімдері, маскалары, балықтардың жасанды кескіндері, қап. Шарты. Педагог балаларға дайындық жұмысы ретінде "Түлкі мен қасқыр" ертегісінің мазмұнын қайталатады. Балалар өз қалаулары бойынша кейіпкерлерді таңдайды, өз костюмдерін киіп, орындарына барады. Алғашында педагог автор рөлін алады, содан кейін балалардың арасынан автордың рөлін
--	--	--	--	--	--

	және сатып алушының таңдауын құрметтеу керек. (қарым-қатынас іс-әрекеті, зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)	диалогтарды реттеп жатады, тиянақты сұрақтарды қоюға жаттықтырады. (қарым-қатынас іс-әрекеті, зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)	Соңында педагог балалармен бірге қорытынды жасай алады: көліктердің еркін жүруін қамтамасыз ету үшін, жанармай құюшы үнемі орнында болу керек, жұмысын жылдам және мұқият орындау керек; жанармай бекетінде қауіпсіздік ережелерін үнемі сақталады, сіріңке жағып, темекі шегуге болмайды. (қарым-қатынас іс-әрекеті, зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)	әдептілік ережелерінің сақталуын, ойыншылар арасында сөйлеу тізбектерін реттейді, тиянақтау сұрақтарын қояды. Ойынның соңында қорытынды жасауға болады: тауарларды жақсы күтсе, сапасы сақталып, жақсы сатылады; дүкендерде сатушы мен сатып алушы сыпайы сөздерді қолданып, әдептілік ережелерін ұстанулары тиіс; сатушының еңбегін құрметтеу керек; сатып алушының таңдауын құрметтеу керек. (қарым-қатынас іс-әрекеті, зерттеу іс-әрекеті, танымдық	ойнайтын баланы ұсынуға болады. Қойылым соңында педагог кейіпкерлерді ойнаған балаларды жеке қатарға шығарып, қандай рөлді ойнағандарын көрермендерге таныстырып жатады. Артист балалар көрермендерге иіліп, құрмет көрсетеді, қошемет пен мақтауға ие болады. Соңында педагог балалардан шығарманың осылай аяқталғанына не себеп болғанын анықтайды, кейіпкерлердің әрекеттеріне қысқа талдау жасатады. (қарым-қатынас іс-әрекеті, зерттеу іс-әрекеті, танымдық
--	--	---	---	---	---

				іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)	іс-әрекеті)
Балалармен жеке жұмыс	Жыл мезгілі туралы әңгімелесу. "Жомарт Күз" (суретті қарастыру). Мақсат-міндеттер. Қарапайым сұрақтарға жауап беруге үйрету. (қарым-қатынас іс-әрекеті, таным іс-әрекеті, қазақ тілі)	"Ғажайып қапшық" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер. Баланың сөздік қорын ойыншықтардың атауларын білдіретін сөздермен байыту. (қазақ тілі, қарым-қатынас іс-әрекеті)	"Сикырлы "ң" әрпі" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер. Балалардың "ң" әрпін дұрыс айтуларын қадағалау. Балалар "ң" әрпі бар сөздерді анық айтулары қажет. Мысалы: аң, таң және т.б.. (қазақ тілі, қарым-қатынас іс-әрекеті)	Әңгіме құрастыру. "Табиғат". Мақсат-міндеттер. Баланың сөздік қорын табиғатқа байланысты сөздермен сөздермен байыту. (қазақ тілі, қарым-қатынас іс-әрекеті)	Дидактикалық ойын. "Фотоаппарат". Мақсат-міндеттер. Ассоциативті ойлауды, ерікті зейінді, есте сақтауды, сөйлеуді дамыту. Ойын материалдары мен көрнекі құралдар: лото карталары немесе кез-келген басқа суреттер. Сипаттамасы. 5 секунд ішінде балаға карточканы көрсету. Содан кейін оны алып тастау және онда не бейнеленгенін еске түсіруді ұсыну. Егер балаға жауап беру қиын болса, оған сұрақ қою: "қанша,

					қандай түс" және т. б.. (қазақ тілі, қарым-қатынас іс-әрекеті)
Серуенге дайындық	Серуендеудің мақсаттары мен міндеттеріне байланысты педагог гигиеналық талаптарға сай қажетті сыртқы материалды, санитарлық-гигиеналық талаптарға сәйкес келетін балалар қызметінің әр түрлі нұсқаулықтарын дайындайды. Педагог балалардың өзіндік іс-әрекеттерін қадағалап отыруы керек: олардың толық қауіпсіздігін қамтамасыз ету, нұсқаулықтарды мақсатына сай қолдануға үйрету, серуендеу барысында балалардың іс-әрекетін үнемі бақылау. Серуендеуге дайындық топта да жүреді: терезеден қарап, бізді тосын сый күтіп тұрғанын немесе біреу күтіп тұрғанын айтуға болады (бұл алдын-ала дайындалған ойыншық болуы мүмкін). Балаларға ескерту: киіну бөлмесіндегі тәртіп ережелерін, киіну ретін, қажет болған жағдайда оларға көмектесу. (мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес іс-әрекет)				
Серуен	Торғайдың күз мезгіліндегі тіршілігін бақылауды жалғастыру. (қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер. Торғай туралы білімдерін бекітуді	Көгершіндерді бақылауды жалғастыру. (қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер. Құстар әлемі туралы білімдерін бекітуді жалғастыру; құстардың немен	Теректі бақылауды жалғастыру. (қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер. Күзгі терек туралы түсінік қалыптастыру. Зерттеу. Лупа арқылы жаңа түскен	Маусымдық өзгерістерді бақылауды жалғастыру. (қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер. Табиғат құбылыстары туралы түсініктер	Жаяу жүргіншілерді бақылауды жалғастыру. . (қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер. Жолдың жаяу жүргіншілерге арналған бөлігі, жол ережелері туралы

жалғастыру; күздің келуімен құстардың мінез-құлқындағы өзгерістерді көруге үйрету; зейін мен жадын белсендіру. Ересек адамдармен бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары: ағаштарды емдеу үшін жұмыс күшін ұйымдастыру. Мақсат-міндеттер. Ағаштар мен бұталарға дұрыс көмек көрсетуді үйрету; адал еңбектенуге тәрбиелеу. Қимыл-қозғалыс ойындары. (дене шынықтыру) "Құстар". Мақсат-міндеттер. Белгі бойынша әрекеттерді орындауды үйрету.	қоректенетінін және олардың қай жерде тұратындығын, адамның оларға қалай қамқор болатынын, жабайы көгершіндердің «Қызыл кітапқа» не үшін енгізілгенін нақтылау. Зерттеу. Көгершін мен тоқылдақты салыстыру. Ересек адамдармен бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары: балабақша аумағында жемшашарларды ілу. Мақсат-міндеттер. Еңбек әрекеттерін орындауға үйрету. Қимыл-қозғалыс ойындары. (дене шынықтыру) "Ұшу, секіру, жүзу". Мақсат-міндеттер.	жапырақты қарау. Ересек адамдармен бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары: жапырақтарды үйінділерге жинау және ауланы тазарту. Мақсат-міндеттер. Топпен жұмыс істеуге ұмтылуға тәрбиелеу. Қимыл-қозғалыс ойындары. (дене шынықтыру) "Бағбандар", "От жағушылар". Мақсат-міндеттер. Педагогтың белгісі бойынша жүгіру іскерліктерін жетілдіру. Өзіндік еркін ойын әрекеттері, далаға алып шығатын материалдармен ойындар: бір аяқпен секіру. (дене	қалыптастыру; күн туралы білімдерін бекіту. Ересек адамдармен бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары: ауланы қоқыстардан тазарту. Мақсат-міндеттер. Орындалған жұмысқа сүйсініп, қуануға үйрету. Қимыл-қозғалыс ойындары. (дене шынықтыру) "Үйсіз қоян". Мақсат-міндеттер. Бір-біріне соқтығыспай жүгіру жаттығулары, ептілікке және төзімділікке тәрбиелеу. Өзіндік еркін ойын әрекеттері, далаға алып шығатын материалдармен	білімдерін бекіту. Ересек адамдармен бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары: гербарий жасау үшін әдемі жапырақтарды жинау; ағаштардың тамырына түскен жапырақтарды тырнауышпен тырналау. Мақсат-міндеттер. Табиғатқа деген құрмет сезімін тәрбиелеу. Қимыл-қозғалыс ойындары. (дене шынықтыру) "Бағдаршам". Мақсат-міндеттер. Ептілікті дамыту; бағдаршамның мағынасы туралы білімдерін бекіту. Өзіндік еркін ойын әрекеттері, далаға алып шығатын
--	---	---	---	--

	Өзіндік еркін ойын әрекеттері, далаға алып шығатын материалдармен ойындар. "Жалауша". (дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер. Заттарды құлатпай жылан сияқты жүруге үйрету.	Балаларды жүгіруге жаттықтыру; балықтар, құстар, жануарлардың аттарын бекіту. Өзіндік еркін ойын әрекеттері, далаға алып шығатын материалдармен ойындар: "Кеглді құлат" (дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер. Допты нысанаға лақтыруды үйрету; дәлдікті, зейінді дамыту.	шынықтыру) Мақсат-міндеттер. Күшпен итеріліп, аяқпен нық түсуді жетілдіру.	ойындар: тепе-теңдікті дамытуға арналған жаттығулар. (дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер. Дене қимылдарын жетілдіру.	материалдармен ойындар: қозғалыстарды дамыту. (дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер. Заттарды қашықтыққа лақтыру дағдыларын бекіту.
Серуеннен оралу	Балалардың жүйелі түрде жылдам шешіне білу, киімдерді шкаф сөрелеріне ұқыпты орналастыра білу қабілеттерін жетілдіру. Жеңдерін түріп, қолдарын сабындап, суды жан-жаққа төкпей, тазарғанша жуа білу дағдысын дамыту. Айнаның алдында беті мен үстін бақылап, шашын тарап, асқа толық қанды дайын түрінде келуге машықтандыру. (мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)				
Кешкі ас	Гигиеналық дағдылар Мақсат-міндеттер: балалардың назарын тағамға аудару; тамақтану мәдениеті бойынша баламен жеке жұмыс; этикет ережесі. Көркем сөз				

	Тағы міне, таң атты, Дайын дәмді тағамдар. Үлпілдеген тиінге, Жарып берем жаңғақты. Қою сүтті беремін, Мысық пенен күшікке. Түлкіге қою айран, Тышқанға дәндер салам. Ақ қоянға тәтті нан, Тосап беремін араға. Таңғы ботқа береміз, Бақшадағы балаға. (мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. (қарым-қатынас іс-әрекеті) Музыкалық аспаптармен ойындар. (музыка) Өнер бұрышында күз тақырыбында сурет салу, жапсыру, мүсіндеу. (шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті) Сурет салудан ойын-жаттығу "Тауыс" Мақсат-міндеттер: балаларды қағаздың ортасына, оның толық бетін пайдаланып, тауыс бейнесін салу амалдарын игерту. Жапсырудан ойын-жаттығу "Жомарт күз" Мақсат-міндеттер: балаларды қағазды бүктеу әдісі бойынша саңырауқұлақтың қалпақшасын, қағаздан кішкентай шеңберлер қию арқылы, тіктөртбұрыштан саңырауқұлақтың түбіртегін қағаз бетіне жапсыруға үйрету.

	Логикалық ойындар, басқатырғыштар, санамақтар, домино ойындары. Пысықтау. (танымдық іс-әрекет, зерттеушілік іс-әрекет) Табиғат бұрышын зерттеу, салыстыру, танысу, пысықтау жұмыстары. (зерттеу іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті)				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	Ата-аналарға кеңес. «Балаларға жолда жүру ережесі туралы түсіндірудің маңызы».	«Ашық есік күндері» балабақшадағы ұйымдастырылған іс-әрекетін, жұмыстарды қарау.	«Менің баламның армандары».	"Баланың сұрағына шыдамдылықпен жауап бересіз бе?" тақырыбында әңгімелесу, сауалнама жүргізу, кеңес беру.	Қимылды ойынның бала өміріндегі рөлі (топ жиналысы).

Әдіскер: **А.А.Сулейменова**